

Yıl: 14 • Sayı :70 • Şubat 2021

TÜRMOB INTERNATIONAL

**Daha Az Karmaşık
İşletmelerin Denetimi İçin
Ayrı Bir Standart
Hazırlanıyor**

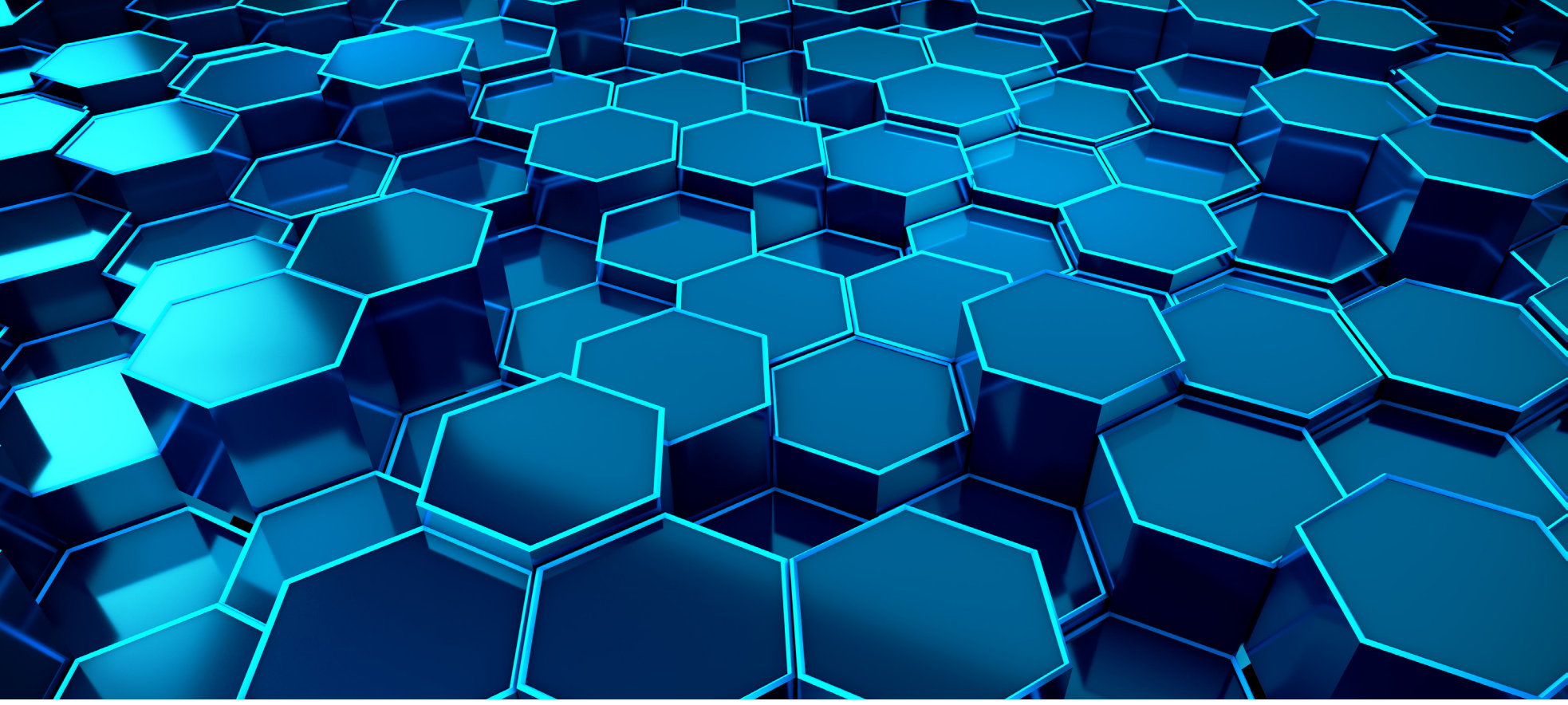
Daha Az Karmaşık İşletmelerin Denetimi için Ayrı Bir Standart Hazırlığı

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) bağımsız standart yapıcı kurulu olan Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), faaliyet alanı ve büyüklüğü dikkate alındığında daha az karmaşık olan işletmeler için ayrı bir denetim standardı hazırlanması hususunu Aralık 2020 tarihinde onayladı ve çalışmalara başladı. IAASB, Haziran 2021 tarihinde Daha Az Karmaşık İşletmeler için Uluslararası Denetim Standardının taslak metnini kamuoyunun görüşüne sunacaktır.

Daha küçük işletmeler dünya ekonomisine önemli oranda katkı sağlamaktadır ve küresel düzeyde yapılan denetimlerin çoğu daha küçük işletmelerin denetimleridir. Uluslararası Denetim Standartlarının (ISA) uygulanmasından kaynaklanan küçük işletmelerin denetimlerinde karşılaşılan karmaşıklık ve zorluklara ilişkin devam eden sorunlar 2009 yılından beri IAASB'nin yoğun bir şekilde takip ettiği ve araştırdığı konulardan birisiydi. Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) daha küçük ve daha az karmaşık işletmelerin denetimlerini kolaylaştırmak için Haziran 2020 tarihinde daha az karmaşık işletmenin (LCE) denetimi için ayrı bir standart oluşturma kararı vermiştir.

Ayrı bir standart hazırlanmasındaki temel hedefler aşağıdaki gibidir:

- Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu'nun (IAASB) öncelikli odak noktası, söz konusu standart yürürlüğe girdiği zaman denetim standardının açıklığı ve özünün doğru anlaşılmasına olanak sağlamaktır.
- Standardın gelişim aşamasındaki tüm değerlendirmelerde, küresel düzeyde uygunluk, uygulanabilirlik ve tutarlı bir şekilde uygulanabilirliği göz önünde bulundurmaktır.
- Daha az karmaşık işletmeler için ayrı bir standart oluşturulması projesinin amacı, daha az karmaşık bir işletmenin finansal tablolarının denetimi için

Uluslararası Denetim Standartları (ISA) ile aynı ilkelere dayanan ayrı bir standart geliştirmektir. Bu ilkeler:

- Aşağıdaki niteliklere sahip yüksek kalitede denetimler yapabilmeye olanak sağlayan:
 - Hedef kullanıcılar için finansal tabloların denetiminde güven düzeyini koruyan ve sürdüren,
 - Daha az karmaşık bir işletmenin koşullarına uygun olan,
- Denetçinin makul bir güvence görüşü sunmasına olanak sağlayan,
- Denetim görüşünü destekleyecek yeterli uygunlukta denetim kanıtı elde edebileceği koşullar altında et-

kin ve verimli bir şekilde kullanılabilen,

- Yüksek kaliteli bir denetimi destekleyen açık ve anlaşılır şartlar ile uygulamada tutarlılığı teşvik eden.
- IAASB, standardı geliştirirken, ayrı bir standardın gelişimini destekleyen paydaşların ihtiyaçlarını da dikkate alacaktır.

Bu yeni bir standart hazırlama projesinin kapsamı:

- Bu projenin hedeflerine başarı ile ulaşmak için, projenin kapsamı aşağıdakileri kapsayan bir standart geliştirmektir:
 - Uluslararası Denetim Standartlarını esas alan, örneğin Uluslararası

Denetim Standartları ile aynı kavramları kullanan bir standart oluşturma.

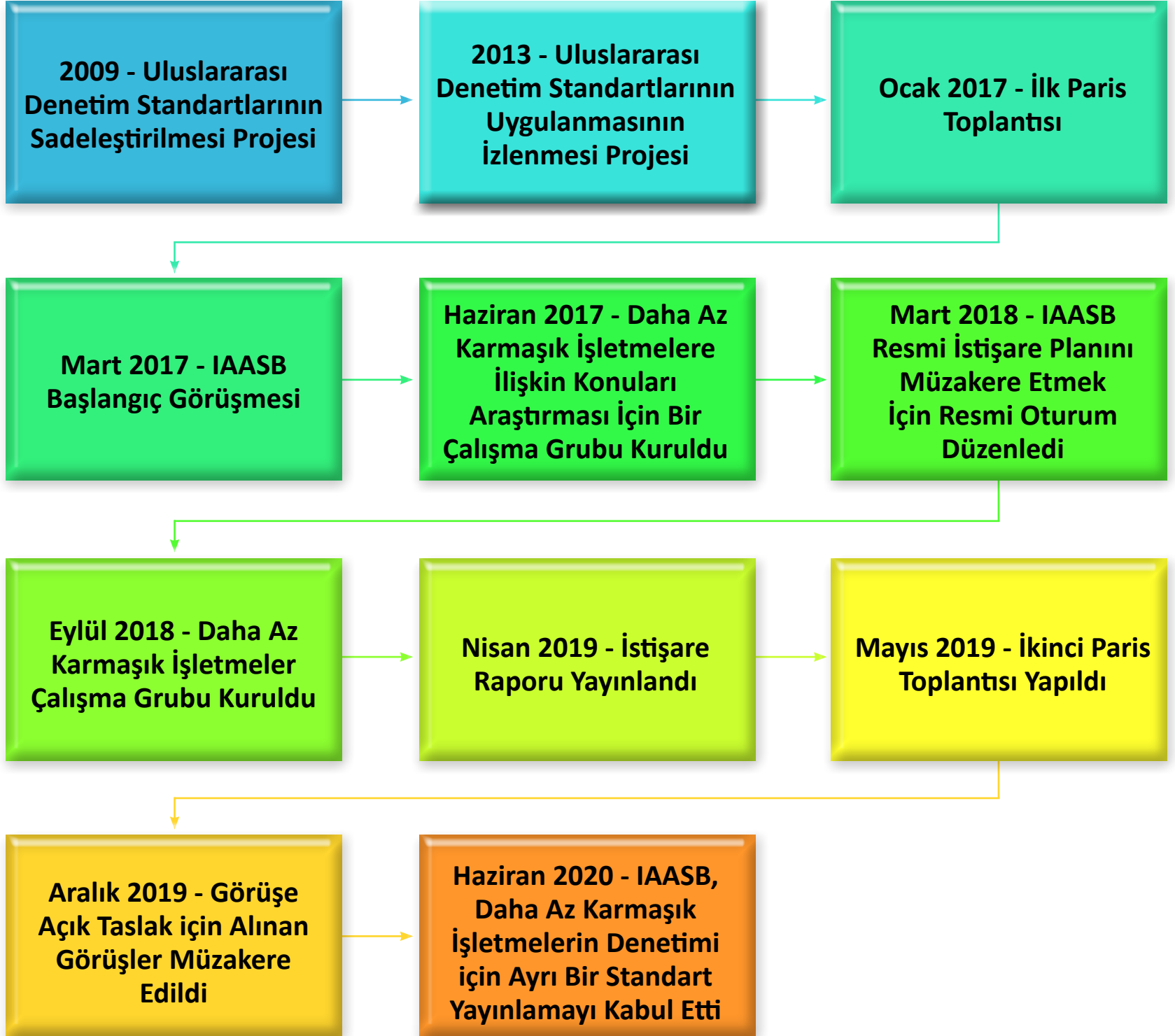
- Ortak özelliği daha az karmaşık yapı olan işletmelerde uygulanabilecek denetimde risk-esaslı yaklaşım.
- Bu standart aşağıdaki şartları içerecektir:
 - İlke esaslıdır ve denetçinin yeterli uygunlukta denetim kanıtı elde etme yükümlülüğünü karşılar. İlke esaslı şartlar, daha az karmaşık işletmenin kendine özgü koşulları için ölçeklendirilebilir olacaktır.
 - Denetimin özü olarak kabul edilen, daha az karmaşık bir işletmenin denetimi için uygun şekilde uyarlanan ve koşullarla ilgili ve uygun olan Uluslararası Denetim Standartlarının şartlarını esas almaktadır.
 - ISQM 1 ve ISQM 2 dahil IAASB'nin kalite yönetim standartları veya eşdeğer düzeyde istenen yerel standartlara, daha kısıtlayıcı olan yerel kurallar ile finansal tabloların denetimi ile ilgili Uluslararası Bağımsızlık Standartları dahil Muhasebe Meslek Mensupları için Uluslararası Etik Kurallara (IESBA Etik Kurallar) uyumlu olan.

- Denetimin daha az karmaşık sayılabacağı koşulların olduğu durumlarda, denetimler için standardın uygulamasını destekleyen bir denetimin akışı izleyen.
- Makul bir güvence görüşünün yayınlanmasını sağlayacak ve bu görüşün değiştirilmesinin gerekebileceği durumları tanımlayan şartları içerecektir.

➤ Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), standardın uygulanabilirliğini (veya kapsamının) açık bir şekilde nasıl tanımlandığını, denetçilerin ve diğer ilgili tarafların söz konusu standardın kullanımının uygun olup olmadığını nasıl anlayacaklarını ve standardın odak noktası ve sınırlarının anlaşılmasına nasıl yardımcı olabileceği konusunda ilave bilgilendirme yapacaktır.

➤ Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), söz konusu yeni standardın etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasını desteklemek amacıyla gerekli olabilecek ilave belgelerin hazırlanmasını veya standardın herhangi bir bölümünü oluşturmayan destekleyici belgelerin hazırlanmasını değerlendirecektir.

Daha az karmaşık işletmelerin denetimi konusu 2009 yılından beri IAASB tarafından müzakere edilmektedir ve süreç aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Ayrı Standart Nasıl Olacak?

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), daha az karmaşık işletmelerin (LCE) finansal tablolarının denetimi için ayrı bir standart taslağı geliştirmeye karar verdi. IAASB, bu konuya ilişkin ilk toplantısını Aralık 2020 tarihinde düzenledi ve ilk taslakta üzerinde durulması gereken konular görüşüldü. IAASB bu çalışmaya ilişkin aşağıda belirtilen zaman çizelgesini oluşturdu.

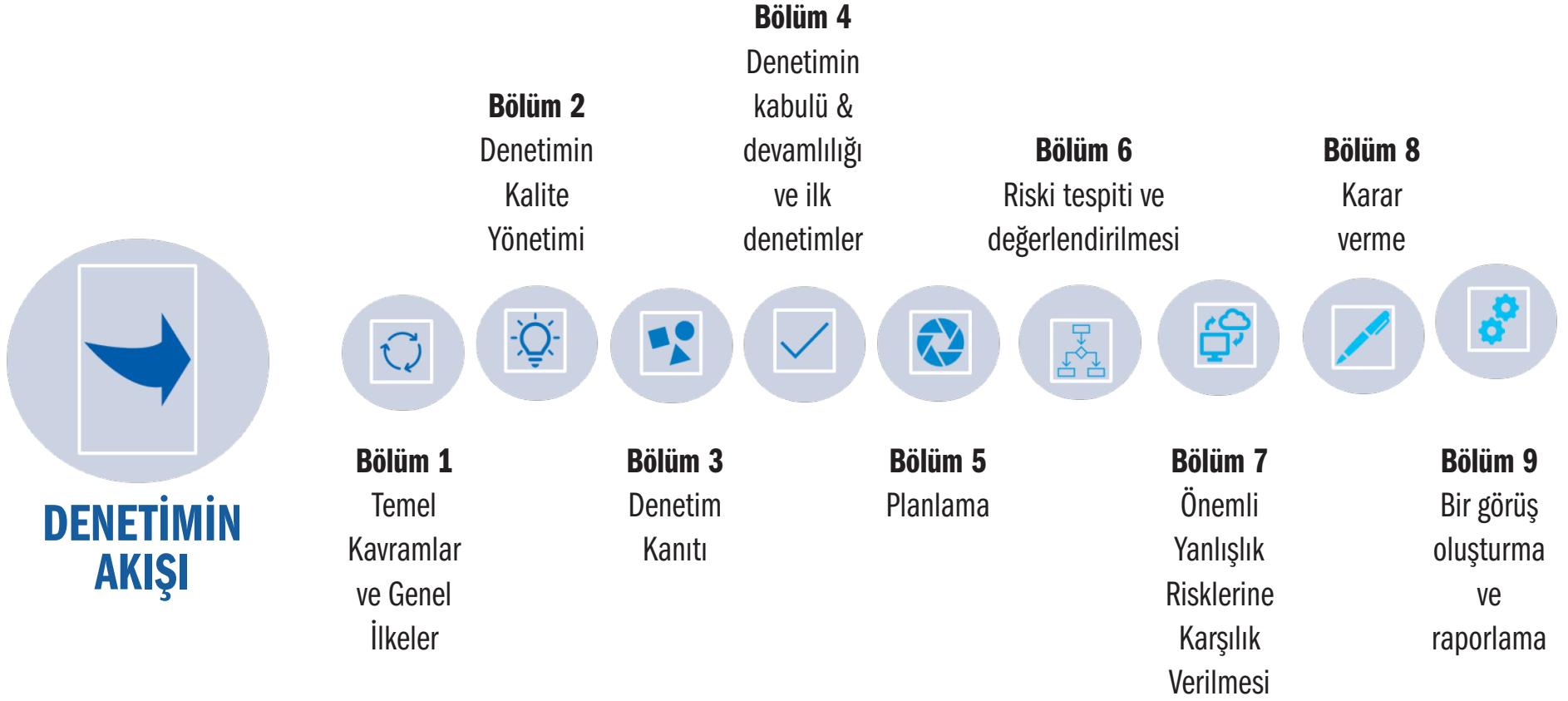
IAASB, standardı aşağıdaki temellere dayandırarak geliştirmektedir:

➤ **Uluslararası Denetim Standartları'nda (ISA) kullanılan benzer kavramlar ve ilkelerin kullanılması** – denetim yaklaşımı, makul bir güvence görüşü ile sonuçlanacak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde etmek için risk temelli olacaktır.

➤ **Daha az karmaşık işletmelerin (LCE) denetimleri ile ilgili tüm hükümleri içeren “ayrı bir standart” olacaktır.** Bu hükümler Uluslararası Denetim Standartlarındaki (ISA) “temel” hükümlerini esas alır. Örneğin, IAASB'nin daha az karmaşık işletmelerin (LCE) durumlarında uygulanabilecek bir denetimde temel olarak değerlendirdiği hükümler.

- Denetimin akışını takip eden ve denetim bünyesindeki çeşitli unsurlarla ilgili hükümleri oluşturan “Bölümler” hazırlandı

IAASB, ayrı standardın etkin bir şekilde uygulanması için ve bu ayrı standardın nele-ri kapsayacağı konusunda uygulama materyallerini nasıl hazırlayacağını müzakere etmektedir.

Bu ayrı standardı kimler kullanacak?

Standardın giriş bölümünde standardın uygulanabilirliği (örneğin, uygun olacak denetim türleri) açıklanacaktır. Bu hala IAASB tarafından müzakere edilen bir konudur ve bu nedenle üzerinde çalışıldıkça ayrı standart revize edilebilir. Uygulanabilirlik bölümü, standardın kullanımına ilişkin tüm kısıtlamaları ve ayrıca ayrı standardın uygun olduğu denetimin özelliklerini ortaya koyacaktır.

IAASB, Aralık 2020 tarihli toplantısında bu standardın borsada işlem gören şirketlerin denetimlerinde kullanılması için uygun olmayacağı hususunu teyit etti (ör-

neğin, bu standart, borsada işlem gören şirketlere özgü herhangi bir hüküm içermeyecektir. IAASB bu durumda yalnızca Uluslararası Denetim Standartlarının kamu yararını karşılayacağına inanmaktadır). IAASB, 2021 yılı toplantılarında diğer sınırları değerlendirecektir. Ayrıca, IAASB her ülkenin, daha az karmaşık işletmelerin (LCE) denetimlerine yönelik ayrı standardının kendi ülkesinde kullanımı için uygun olup olmadığına karar vermesi gerekeceğini ve uygun otoritenin ayrı bir standardın kullanımını kısıtlayabileceğinin de farkındadır.

Ayrı bir standardın gelişimi için hedeflenen zaman çizelgesi nedir?

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

İncek Kızılcaşar Mahallesi 2669. Cadde No: 19 Gölbaşı - ANKARA
Tel: 0 (312) 586 00 00 pbx Faks: 0 (312) 586 00 11 - 586 00 18
www.turmob.org.tr

 <https://twitter.com/turmob>

 <https://www.facebook.com/turmobweb/>

 @turmob1989

 turmob@turmob.org.tr